

REGULAMIN I INFORMATOR
DLA PRZYJACIOŁ
ŻOŁNIERZA POLSKIEGO
W KANADZIE

Wydane przez
Komisję Wykonawczą Naczelnego Centrum
Przyjaciół Żołnierza Polskiego w Kanadzie.
New York, N. Y.

REGULAMIN I INFORMATOR
NINIEJSZY WYDANY ZOSTAŁ PRZEZ
KOMISJĘ WYKONAWCZĄ NACZELNEGO
CENTRUM PRZYJACIOŁ ŻOŁNIERZA
POLSKIEGO W KANADZIE

56 St. Marks Place

New York, N. Y.

W S T Ę P

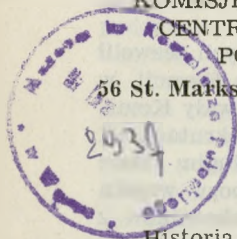
Historia powtarza się . . . Gdy Niemcy w 1914 roku wyruszyli na podbój świata, dla Polski zabłysła nadzieja odzyskania wolności i niepodległości.

W Małopolsce tworzą się Legiony, we Francji oddziały Bajończyków, w Rosji i na Syberii nawet, organizuje się nasze wojska. Wszędzie gdzie były serca polskie tworzyło się wojsko, z wiarą, że z pomocą oręża niepodległość będzie Polsce wywalczona.

Hasło: Do Broni — Na Niemcy, trafiło też na ziemię Waszyngtona. Polacy w Ameryce przystąpili do stworzenia Armii Polskiej we Francji. Zapal objął wszystkich, a głównie Sokolstwo Polskie w Ameryce. Już z początkiem 1917 roku Sokolstwo wysłało potajemnie oddział druhów do szkoły oficerskiej w Kanadzie.

W Cambridge Springs, Pa., funkcjonuje zorganizowana przez Sokolstwo Szkoła Wojskowa.

Gdy w kwietniu 1917 roku Stany Zjednoczone przystąpiły do wojny, Polonia w Ameryce miała

już gotowe kadry dla przyszłej Armii Polskiej we Francji.

Gdy zaś rząd Stanów Zjednoczonych zezwolił na rekrutację do Armii Polskiej we Francji, w osiedlach polskich w Ameryce powstawały Komitety Obywatelskie, Centra i Stacje Rekrutacyjne. Młodzież rwała się do służby. W niedługim czasie na ziemi kanadyjskiej powstały obozy wojska polskiego, składające się z 27,000 ochotników z Ameryki.

Armia ochotnicza z Ameryki wstąpiła się na wojnie we Francji, potem w wojnie z Ukraińcami, i z Rosją.

Polonia amerykańska może szczycić się Czynem Zbrojnym z lat 1914-1920, ale tamta wojna nie była zakończona, bo oto Niemcy wznowili teraz przerwana wojnę, i znowu ruszyli na podbój świata, a Polska, stojąc na drodze do podboju, pierwsza stoczyła zacięty bój z Niemcami, lecz mimo swego bohaterstwa, uległa przemocy.

Dzisiaj historia powtarza się . . . Znowu na Polonię w Ameryce spadł wielki ale i zaszczytny obowiązek, dopomożenia stworzenia Drugiego Czynu Zbrojnego. Polska walcząca zwraca się do Polonii o pomoc. Musimy na apel Polski czynem odpowiedzieć.

W Kanadzie tworzy się już Armia Polska.

Jako obywatele amerykańscy nie możemy do jakiegoś czasu akcji werbunkowej prowadzić, ale kto z Polaków chce do Armii Polskiej wstąpić, a

jest wolny od zaciągu w armii amerykańskiej na podstawie "Selective Service Act" ten może to uczynić.

Trzeba podkreślić, że do armii polskiej w Kanadzie ciągnie dużo ochotników i niezadługo w Kanadzie znajdzie się silna, wielka, ochotnicza armia polska, która swym udziałem przyczyni się do pobicia wrogów Ameryki, całej ludzkości, a w szczególności wrogów Polski.

Co nam wobec tej sytuacji czynić wypada?

Twórzmy Centra i Koła Przyjaciół Żołnierza Polskiego w Kanadzie. Wstępujmy do tych oddziałów by dać żołnierzowi polskiemu w Kanadzie potrzebną mu pomoc.

Budujmy silną organizację, abyśmy mogli zapewnić żołnierzowi polskiemu w obozie godziwą rozrywkę abyśmy mogli w potrzebie zaopiekować się nie tylko nim samym, ale jego rodziną, teraz, i po skończonej wojnie. Gotujmy się do większych obowiązków jakie nas w przyszłości spotkać mogą.

Bądźmy członkami Centr i Kół. Stawajmy w szeregi pod hasłem: Walka na każdym odcinku, o wolność, i zdobyte prawa człowieka; walka, o demokrację, a w szczególności, o Wolność i Niepodległość Polski.

Z wiarą, że Polska powstanie wywalczona orężem z pomocą Polonii Amerykańskiej, stawajmy do czynu. Pomagajmy żołnierzowi polskiemu, a przez tę pomoc budujmy Polskę.

RZĄD POLSKI I ARMIA POLSKA W ANGLII

Na ziemi angielskiej przebywa obecnie pięć rządów alianckich: Polski, Czechosłowacji, Norwegii, Holandii, Belgii i Komitet Wolnych Francuzów.

Rządy te są oficjalne i legalnie uznane przez Anglię, Stany Zjednoczone, i inne kraje. Rządy te funkcjonują regularnie, utrzymując ścisły kontakt z krajami będącymi pod okupacją niemiecką. Prowadzą zebrania gabinetów, uchwalają prawa i zatrudniają setki urzędników w spełnianiu obowiązków administracyjnych.

Przy boku Anglii znajduje się siedem krajów, będących w wojnie z nazizmem i faszyzmem.

Chociaż Czechosłowacja padła pierwszą ofiarą nazistowskiej agresji, to jednak Polska stawiana jest na pierwszym miejscu przed innymi Aliantami, ponieważ Polska była Aliantką Anglii przed wojną, i następnie, Polska pierwsza stawiała opór agresji niemieckiej.

USTANOWIENIE RZĄDU POLSKIEGO

Bez wypowiedzenia wojny Niemcy uderzyli na Polskę 1go września, 1939 r. Polska nie zdołała zmobilizować swych sił, gdyż Alianci, Anglia i Francja, radzili wstrzymać się z mobilizacją, a w nadziei, że to zapobiegnie wybuchowi wojny. Stało się jednak inaczej.

Przez 18 dni, armia polska stawiała zacięty opór armii niemieckiej, mającej olbrzymią przewagę liczbową wojska pancernego, technicznego, a szczególnie przewagę w powietrzu. 17go września, Rosja uderzyła na tyły armii polskiej. Wtedy była mała nadzieja prowadzenia dalej wojny z sukcesem. Część armii polskiej z rządem na czele przekroczyła granicę Rumunii. 17go września, Prezydent Ignacy Mościcki, zanim przeszedł granicę, przelał swą władzę na p. Władysława Raczkiewicza, aktem, podpisanym w miejscowości Kutry.

30go września, prof. Mościcki, będąc w Rumunii złożył swój urząd, w rezultacie czego, p. Władysław Raczkiewicz, — będący wówczas w Paryżu, objął stanowisko Prezydenta Polski, i natychmiast zamianował Gen. Władysława Sikorskiego premierem. 7go listopada Gen. Sikorski mianowany został Wodzem Naczelnym Polskich Sił Zbrojnych, 16go listopada, 1939 roku, Gen. Kazimierz Sosnkowski mianowany został zastępcą Prezydenta Polski.

Rząd Polski w Anglii jest rządem Jedności Narodowej i składa się z reprezentantów czterech największych partyj. Partię Narodowej Demokracji reprezentuje p M.. Seyda; Partię Chłopską reprezentuje p. Stanisław Kot; Narodową Partię Pracy, Gen. J. Haller i Polską Partię Socjalistyczną p. Jan Stańczyk.

Po przebyciu kilku tygodni w Paryżu, rząd prze-

niósł swoją siedzibę do Angers, gdzie też przebywali członkowie Korpusu Dyplomatycznego, akredytowani przy rządzie polskim, a mianowicie: Ambasador Francji, Ambasador Anglii, Ambasador Stanów Zjednoczonych, Ambasador Turcji, Delegat Papieski, Posłowie Belgii, Brazylii, Egiptu, Holandii, Chili i Czechosłowacji.

9go grudnia, 1939 roku, powołano do życia Radę Narodową R. P., składającą się z dziewiętnastu członków, reprezentujących wszystkie ugrupowania polityczne. Rada Narodowa jest ciałem doradczym, zastępującym parlament. Na czele Rady Narodowej stał śp. Mistrz Ignacy Jan Paderewski; wiceprezydentami Rady są: p. Stanisław Mikołajczyk, jako zastępca prezydenta Rady, p. Herman Lieberman, i p. Bielicki.

Z końcem czerwca 1940 roku, władze państwowe przeniesiono z Francji do Anglii.

Tutaj przystąpiono do zreorganizowania armii polskiej..

Umowa wojskowa, określająca zasady na których polskie siły zbrojne mają być zorganizowane pod względem kooperacji ze zbrojnymi siłami Wielkiej Brytanii podpisana została 5go sierpnia, 1940 roku. Umowa stwierdzająca zdecydowane prowadzenie wojny przez obydwie rządy aż do zwycięskiego końca, podpisana została przez p. Winstona Churchilla, premiera, i przez Lorda Halifaxa, ministra Spraw Zagranicznych w imieniu Anglii, oraz przez Gen. Władysława Sikor-

skiego, Wodza Naczelnego, i p. Augusta Zaleskiego, ministra Spraw Zagranicznych, w imieniu Polski.

Armia Polska w Anglii składa się ze wszystkich rodzajów broni, i pozostaje pod wyłączną polską komendą.

W tej wojnie o wolność narodów, Polska stoi przy boku Anglii, dając ze siebie wszystko co dać można, w celu odniesienia kompletnego zwycięstwa nad wrogami.

ARMIA POLSKA

Polska zaskoczona niespodziewanym uderzeniem przez Niemców, biła się świetnie, wykazując całemu światu jak walczyć należy z Niemcami. Polska nie mogła przeprowadzić na czas mobilizacji. Nadto, Niemcy górowali nad Polską pod względem broni opancerzonej, technicznej i powietrznej. Jednak w takich nierównych warunkach, armia polska potrafiła walczyć z Niemcami przez trzy tygodnie, odnosząc nawet poważne, lokalne zwycięstwa. 17go września Rosja uderza na tyły armii polskiej. Po kilku dniach okazało się, że dalsze prowadzenie wojny jest niemożliwe. Naczelną Komendą i Rząd przechodzą do Rumunii. Ale wojna w Polsce jeszcze nie ustała. W październiku, a więc po dwóch miesiącach, biją się resztki armii polskiej, zadając nieprzyjacielowi poważne straty.

Polacy bili się dzielnie, co nawet Niemcy przy-

znają. Walki pod Kutnem, Westerplatte, na Helu, w Modlinie, Lwowie, oraz heroiczna obrona Warszawy, są dowodem polskiego bohaterstwa.

Nawet teraz, Polacy, znajdujący się pod okupacją, stawiają wrogowi opór.

Będąc w Paryżu, Gen. Sikorski wydał apel, wzywający Polaków do broni. Dużo Polaków przybyło z Rumunii i Węgier. Potem garnęli się do armii Polacy przebywający na emigracji we Francji. Po upływie kilku miesięcy, armia polska we Francji liczyła 100,000 dobrze wyćwiczonych żołnierzy i oficerów.

Pierwsza z polskich jednostek bojowych, Dywizja Podhalańska, udaje się z innymi oddziałami do Norwegii i tam wstawia się w bitwach z Niemcami, którzy Norwegię wcześniej zajęli. Dywizja ta odznaczyła się szczególnie w okolicach Narwiku.

We Francji dwie polskie dywizje trzymają część frontu. Jedna zajęła bardzo ważny odcinek w linii Maginota, a druga, poza linią Maginota, na południe od pierwszej. Prócz tego, polskie lotnictwo walczyło razem z lotnictwem francuskim.

Dwie inne polskie dywizje piechoty i zmotoryzowana brygada, — która w komplecie przeszła przez Węgry do Francji, są organizowane. Z upadkiem Francji, armia polska nie przestała istnieć. Z rozkazu Wodza Naczelnego, dwie polskie dywizje walczyły do ostatka, kryjąc tyły armii francuskiej. Polscy strzelcy ponieśli ciężkie straty. Tylko

część zdołała połączyć się z drugą polską dywizją i przejść do Szwajcarii. Zmotoryzowana brygada, również, poniosła ciężkie straty.

Ta brygada walczyła jeszcze wtedy, gdy cała armia francuska opuściła front. Dywizja Podhalańska przybyła do Francji akurat wtedy, gdy nastąpiło załamanie się armii francuskiej.

Gen. Sikorski, będąc z armią na froncie, nakazał ewakuować wszystkie polskie siły zbrojne. Gen. Sikorski polecił do Anglii prosić o asystę i otrzymał na to zgodę premiera Churchilla i rządu. Zaraz też wrócił do Francji i przystąpił do przeprowadzenia ewakuacji, która spotkała się z sukcesem. Jedynie nie można było ewakuować żołnierzy będących w linii bojowej.

Tak więc dzięki zapobiegliwości Gen. Sikorskiego poważna część armji polskiej znalazła się w Anglii, potem w Szkocji, gdzie przeprowadzona była reorganizacja.

Polskie lotnictwo w Anglii też szybko się rozrosło i obecnie jest większe niż było w Polsce. Bohaterskość polskich lotników jest już znana w całym świecie.

Polska flota wojenna walczyła od początku wojny, i walczy nadal przy boku Anglii. Anglicy mówią, że polscy marynarze, jak polscy lotnicy, są najlepszymi żołnierzami w świecie. Straty jakie poniosła polska marynarka wojenna zostały wyrównane przez marynarkę angielską, i polska

marynarka jest dzisiaj silniejsza niż była przed wojną.

Dodać jeszcze należy, że Brygada Karpacka, stacjonowana w Syrii, nie pozwoliła się rozbroić po upadku Francji, a przerwała się i w kompletnym uzbrojeniu przeszła na terytorium angielskie.

Wojsko polskie walczy dzisiaj wszędzie, zasługując sobie na pochwały najwyższych dowóztw alianckich, a w pierwszym rządzie Anglii.

A więc Polska nie zginęła — żyje i walczy i będzie walczyć tak długo aż nastąpi ostateczne zwycięstwo nad wrogami i żołnierz polski, wszyscy Polacy, znajdą się na wolnej polskiej ziemi.

Ale w tej walce nie powinno braknąć Polaków, żyjących w wolnych Stanach Zjednoczonych, w Kanadzie, i Ameryce Południowej.

W Kanadzie tworzy się Armia Polska. Kto ma serce polskie, w kim płynie polska krew; — kto kocha sprawiedliwość i wolność; — kto chce pomścić krzywdy swych ojców, matek, braci, sióstr i przyjaciół; — kto chce pokonać wroga demokracji, Stanów Zjednoczonych i całej ludzkości; — kto chce widzieć Polskę Wolną, Wielką, Polskę Kochaną, ten pośpieszy w szeregi Armii Polskiej w Kanadzie. Tak jak kiedyś Kościuszko, Pułaski, Krzyżanowski, Karge i inni Polacy walczyli i umierali za wolność Ameryki, tak teraz Polacy amerykańscy idą walczyć za wielką sprawę, a najpierw za Polskę. Jeszcze Polska nie zginęła!

POLSKI GABINET W ANGLII

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Władysław Raczkiewicz

Premier i Wódz Naczelny

Gen. Władysław Sikorski

Wicepremier i Minister Stanu

Gen. Kazimierz Sosnkowski

Minister Spraw Zagranicznych

August Zaleski

Minister Spraw Wewnętrznych

Prof. Stanisław Kot

Minister Finansów

Henryk Strasburger

Minister Edukacji

Gen. Józef Haller

Minister Opieki Społecznej

Jan Stańczyk

Minister Informacji

Stanisław Stroński

Minister Sprawiedliwości

Dr. Marjan Seyda

POLSKIE BIURA RZĄDOWE W LONDYNIE

Biuro Prezydenta: Fountain House, Park Street W., Stefan Lalicki, Dyrektor.

Biuro Premiera i Gabinetu: Stratton House, Piccadilly.

Sztab Generalny: Hotel Rubens, Buckingham Palace, Gate W.

Szef Sztabu Generalnego: Gen. T. Klimecki.

Polska Rada Narodowa: Stratton House, Straton Street, Piccadilly.

Ambasada Polska: 47 Portland Place, Ambasador Edward Raczyński.

Konsulat Polski: 67 Portland Place W. Dr. Karol Poznański, Konsul Generalny.

POLSKIE INSTYTUCJE W LONDYNIE

Polski Czerwony Krzyż, 5 Bulstrode Street, W. 1.

Polski Komitet Obywatelski dla Uchodźców w Anglii: 63 Portland Place, W. 1, Pani Helena Sikorska, Przewodnicząca.

Światowy Związek Polaków z Zagranicy: Honorowy Prezes, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; Dr. Bronisław Helczyński, Dyrektor, 55 Princess Gate, S W 7.

Klub Polski, 2 Devonian Road, N 1.

Kościół Polski, 2 Devonian Road, N 1.

Centrum Polskie, 55 Princess Gate, S W 7.

REGULAMIN I INFORMATOR DLA CENTR I KÓŁ P. Ż. P. W KANADZIE

Par. 1

NAZWA — Zrzeszenie Przyjaciół Żołnierza
Polskiego w Kanadzie.

Par. 2

SIEDZIBA — Miasto New York.

Par. 3

CEL — Wszelka opieka nad ochotnikami w
Armii Polskiej w Kanadzie podczas ich służby
i po ich powrocie z wojny do Ameryki.

Par. 4

ZADANIA — a. Współpraca celem powiększe-
nia szeregów Armii Polskiej w Kanadzie, zakła-
danie i utrzymanie czytelń, świetlic wojskowych
i kantyn.

b. Utrzymanie stałego kontaktu z ochotnika-
mi przez korespondowanie, przesyłanie upomin-
ków świątecznych etc.

2. Pomoc materialna dla obozu, po uprzed-
niem uzgodnieniu braków z Dowództwem Obozu

a za pośrednictwem Komisji Wykonawczej.

d. Moralne i finansowe zaopiekowanie się rodzinami ochotników, gdyby zaszła potrzeba oraz opieka nad powracającymi z wojny ochotnikami.

e. Urządzanie zebrań publicznych w celu informowania szerokich sfer Polonii w Ameryce o działalności i życiu obozowym ochotników w Kanadzie.

f. Zakładanie młodzieżowych Sekcyj Pań, celem utrzymania stałego kontaktu z ochotnikami.

g. Urządzanie wieczornic dla ochotników odjeżdżających do Obozu.

Par. 5

ŚRODKI — Zdobywanie środków finansowych dla skutecznienia powyższych celów. Przedsiębiorstwa na większą skalę celem zdobycia większych funduszy, oraz wycieczki do obozu urządzają całe Centra i Koła, ale tylko po uzyskaniu aprobaty od Komisji Wykonawczej. Celem uniknięcia duplikacji, zakupywanie ambulansów, aut, wozów i różnych większych rzeczy do obozu przez Centra dozwolone być może tylko przez Komisję Wykonawczą.

Par. 6

SKŁAD ORGANIZACJI — Komisja Wykonawcza, Naczelne Centrum, Centra, Koła, Sekcje.

a. Komisja Wykonawcza

b. Naczelne Centrum

- c. Centra
- d. Koła
- e. Sekcje.

Par. 7

KOMISJA WYKONAWCZA. — Najwyższą władzę w organizacji stanowi Komisja Wyk., składowa się z Przewodniczącego, jego zastępcy, sekretarza, oraz członków do Komisji Wykonawczej w miarę potrzeb powołanych.

Par. 8

NACZELNE CENTRUM. — Naczelne Centrum składa się z członków Komisji Wykonawczej i osób do Komisji powołanych, z prezesów Centr lub ich zastępców, oraz delegatów do Centr, nominowanych przez Komisję Wykonawczą.

Par. 9

CENTRA. — Centra składają się z zrzeszeń weterańskich, polskich i amerykańskich, reprezentantów organizacji i scentralizowanych towarzystw, prasy, duchowieństwa i osób przez zarząd centrum kooptowanych, a przez plenum Centr zatwierdzonych. Ze względu na wojskowy charakter organizacji, poleca się powoływać do zarządu weteranów, o ile to jest możliwym, w przeciwnym razie, wybiera się zarząd z osób do pracy tej najodpowiedniejszych.

Par. 10

ZARZĄDY CENTR. — Ścisły Zarząd Centrum składa się a. z prezesa, b. dwóch wiceprezesów lub wiceprezesek, c. sekretarza, d. skarbnika, oraz e. Komisji Kontroli składającej się z pięciu członków. Dyrekcję Centrum stanowią prezesi Kół, lub ich zastępcy. Do każdego Centrum przydzielony jest Delegat Komisji Wykonawczej.

Zarządy Centr wybierają sobie takie dodatkowe komitety, jakie mogą być w pracy lokalnej potrzebne.

Par. 11

ZARZĄDY KOŁA. — Zarząd Koła, w takim samym składzie jak Centrum, a Dyrekcja z pięciu osób, składa się z osób wybranych przez Koła. Do każdego Koła przydzielony jest Łącznik Komisji Wykonawczej.

Par. 12

SEKCJE. — Centra i Koła podzielone są na Sekcje, jak następuje:

- a. Sekcja Pań.
- b. Sekcja Opieki.
- c. Sekcja Transportów.
- d. Sekcja Organizacyjna.
- e. Sekcja Prasowa.
- f. Sekcja Sanitarna.

Uwaga: Sekcje wybierają sobie przewodniczą-

cych i ich zastępców i sekretarzy tylko, oraz komitety jakie do zrealizowania pewnych zamierzeń mogą być Sekcjom potrzebne.

Par. 13

FUNKCJE I OBOWIĄZKI

Komisja Wykonawcza nadaje cały kierunek akcji, wydaje wszelkie komunikaty, uzgadnia sprawy techniczne, zwołuje zjazdy, dysponuje funduszami Centr i Kół, oraz kieruje Delegatami i Łącznikami Centr i Kół. Naczelne Centrum uzgadnia z Komisją Wykonawczą całą pracę, i zbiera się na posiedzenia na polecenie Komisji Wykonawczej, w miarę zachodzących potrzeb.

Par. 14

CENTRUM. — Centra prowadzą akcję jak jest wyłuszczone w paragrafie 4tym i w paragrafie 5tym. Nadto, współdziałają z Delegatami Centr, nadsyłają raporty do Komisji Wykonawczej i wogóle wypełniają wszystkie polecenia Komisji Wykonawczej.

Par. 15

KOŁA. — Koła spełniają to samo co Centra, lecz raporty ze swej pracy posyłają do Centrum, a nie do Komisji Wykonawczej i współpracują z Łącznikami Komisji Wykonawczej.

Par. 16

POSIEDZENIA. — Posiedzenia Centr i Kół odbywają się raz na miesiąc, lub częściej, zależnie od lokalnych potrzeb. Posiedzenia Sekcji odbywają się podług uchwały członków.

Par. 17

PODZIAŁ SEKCYJ I OBOWIĄZKI

Sekcja Pań jest dzielona na trzy oddziały:

a. **ODDZIAŁ MATEK CHRZESTNYCH**, które zajmują się utrzymaniem łączności z żołnierzami w obozie przez wymianę korespondencji i wysyłaniem im drobniejszych podarków.

b. **ODDZIAŁ SZYCIA** zajmuje się szyciem rękawiczek, skarpetek, bielizny, szalów, swetrów, chusteczek, itp.

c. **ODDZIAŁ AGITACYJNY** składa się z pań i panienek zadaniem których jest, odwiedzać towarzystwa na posiedzeniach i informować je o działalności na rzecz żołnierza polskiego przebywającego w Kanadzie, a głównie prowadzić energiczną akcję w klubach, towarzystwach, i ugrupowaniach młodzieży męskiej; bywać na ich zebraniach, zabawach, bankietach i mówić o tworzeniu się Armii Polskiej w Kanadzie. Oddział ten przygotowuje herbatki, zebranie, odczyty i różne pogadanki w kołach męskiej młodzieży. Ten Oddział jest bardzo ważny, co się tutaj podkreśla.

Cała Sekcja Pań urządza różne przedsiębiorstwa na cele wymienione, lecz fundusze wkłada do kasy Centrum, i na swe potrzeby z tej kasy czerpie pieniądze. Inne Sekcje, prócz Sekcji Pań, nie mają przywileju urządzać przedsiębiorstw obliczonych na zyski finansowe. (zobacz Par. 5)

Par. 18

SEKCJA OPIEKI załatwia dla ochotników sprawę w Komisjach poborowych (Local Draft Board) i inne natury prywatnej jak: uzyskanie wypłaty w fabryce, wystaranie się o przywilej powrotu ochotnika do tej samej pracy, etc.

Par. 19

SEKCJA TRANSPORTÓW zajmuje się urządzeniem pożegnania dla ochotników, opiekuje się nimi do czasu ich odjazdu do obozu, zaopatrza ich w niezbędne rzeczy i odprowadza ich na kolej.

Par. 20

SEKCJA ORGANIZACYJNA zajmuje się specjalnie organizowaniem Kół w okolicznych polskich osiedlach. Deleguje na zebrania odpowiednich prelegentów, przygotowuje różne odczyty i zebrania, stara się o mówców i zaopatrza ich w potrzebny materiał informacyjny.

Par. 21

SEKCJA PRASOWA ma za zadanie zasilać prasę polską, prasę amerykańską, oraz radio, od-

powiednimi agitacyjnymi i informacyjnymi artykułami, działając tak, aby praca Centr i Kół jak najwięcej na tym skorzystać mogła, zbiera i zachowuje wycinki prasowe o akcji na rzecz żołnierza polskiego i prowadzi dział historyczny.

Par. 22

SEKCJA SANITARNA, na czele której powinien stanąć lekarz, zajmuje się urządzaniem i prowadzeniem kursów z dziedziny pierwszej pomocy, ratownictwa i pielęgniarstwa i wogóle z dziedziny higieny i zaopatrzenia sanitarnego.

Par. 23

SKUPIANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH I ICH DYSPOZYCJA. — Koła Zrzeszeń Przyjaciół Żołnierza Polskiego mogą zużyć dopuszczalną część zebranych funduszków na: a. administrację i b. na wieczornice dla ochotników wyjeżdżających do Obozu w Kanadzie. Wszelką nadwyżkę przelewają do Centrum Przyjaciół Żołnierza Polskiego którego są częścią składową, raz na miesiąc.

Centra Zrzeszeń Przyjaciół Żołnierza Polskiego zatrzymują fundusze u siebie do dalszej dyspozycji Komisji Wykonawczej; czerpią fundusze na środki administracyjne z funduszu ogólnego Centrum; podlegają ścisłej kontroli administracyjnej Komisji Wykonawczej.

Par. 24

O BOWIĄZKI URZĘDNIKÓW CENTR I KÓŁ

— Prezesi Centr lub ich zastępcy zwołują i przeprowadzają posiedzenia przynajmniej raz na miesiąc; odbierają sprawozdania od prezesów Kół; wypełniają wspólnie z delegatami raport do Komisji Wykonawczej. Delegaci są przydzieleni do Centrów w roli doradców technicznych. Współpracują z prezesami i zarządami Centr.

Prezesi Kół lub ich zastępcy zwołują zebrania przynajmniej raz na miesiąc, przewodniczą, biorą udział na posiedzeniach Centr, gdzie składają raport z działalności Koła, przelewają finanse do Centrum. Łącznicy przydzieleni do Kół pełnią funkcje techniczne. Wiceprezesi zastępują prezesów.

Par. 25

SKARBNICY. — Skarbnicy Centr deponują zebrane finanse w banku na nazwisko Centrum lub Koła, kwitują wszelkie dochody i rozchody, prowadzą książki finansowe, wypłacają rachunki i wydają czeki za zgodą zarządu. Skarbnicy Kół mają te same obowiązki przelewają wspólnie z prezesami nadwyżki finansowe do Centrów w porozumieniu z zarządem Kół.

Skarbnicy Centr i Kół są pod kaucją, wysokość której określają zarządy. Koszt kaucji jest pokrywany z kasy.

Par. 26

SEKRETARZE. — Sekretarze prowadzą książki protokołowe i finansowe. Prowadzą korespondencje i wypisują czeki.

U w a g a : Czeki mają być podpisywane przez prezesa, sekretarza, i skarbnika.

Par. 27

DYREKTORZY I KOMISJA KONTROLI. — Dyrekcje Centr i Kół wybierają Komisję Kontroli, które ściśle kontrolują dochody i rozchody danego Centra czy Koła.

Dyrektorzy zobowiązani są brać udział w posiedzeniach plenarnych.

Par. 28

O B O W I Ą Z K I D E L E G A T Ó W I Ł Ą C Z N I K Ó W. — Delegaci i Łącznicy, mianowani przez Komisję Wykonawczą są w stałym kontakcie z Komisją Wykonawczą i wypełniają wszystkie jej polecenia. Komisja Wykonawcza ma prawo zamianować Delegata lub Łącznika bez zasięgania opinii Centrum czy Koła, ale Centra i Koła mają przywilej przedstawić odpowiednią osobę na Delegata lub Łącznika o ile takiego Komisja Wykonawcza jeszcze nie zamianowała. W stosunku do zarządów Centr i Kół Delegaci i Łącznicy są tylko doradcami technicznymi i nie pobierają żadnych świad

czeń z Centr lub Kół za czynności związane ze swymi obowiązkami.

Par. 29

DALSZE INFORMACJE:

a. Zarządy Centr same określają terytorialny zasięg swej pracy. Same decydują jak daleko od swych miejscowości chcą Koła organizować. Powiadamiąją o tym Komisję Wykonawczą, i otrzymują na to zatwierdzenie. Centra organizują Koła tam, gdzie uważają iż są potrzebne.

b. Centra i Koła mają wybrać sobie lokale na swe stałe Kwatery, podając Komisji Wykonawczej adresy. Delegaci i Łącznicy mają ustalić lokale do których ochotnicy mogliby zgłaszać się codziennie po informacje.

c. O ileby zaszyły w Centrum lub Kole jakie sprawy nie objęte tym regulaminem, należy po informacje zwrócić się do Komisji Wykonawczej.

d. Mając na myśli dobro organizacji i skuteczną pracę, wszyscy urzędnicy i dyrektorzy Centr i Kół mają należycie swe obowiązki wypełniać.

Jedną nieusprawiedliwioną nieobecność na posiedzeniu jest równoznaczną z rezygnacją z zajmowanego urzędu.

e. O wskazówki życzliwe i o dobrą pracę na rzecz niesienia pomocy żołnierzowi polskiemu i na rzecz Poski, Komisja Wykonawcza bardzo serdecznie wszystkich prosi.

INFORMACJE W SPRAWIE WARUNKÓW PRZYJ MOWANIA OCHOTNIKÓW DO POLSKICH JED- NOSTEK ZBROJNYCH, FORMOWANYCH W KANADZIE

Dla osób interesowanych, podajemy poniższe informacje jakie nadesłano nam z Kanady.

1. Zaciąg następuje na czas trwania wojny.

2. W Polskich Jednostkach Zbrojnych formowanych w Kanadzie obowiązywać będą wszelkie przepisy i regulaminy wojska polskiego, jak również ustawy wydane dla wojska polskiego, a **zatem i ustawa o rentach inwalidzkich**, niezależnie od tego, czy ochotnik jest obywatelem polskim czy też obywatelem innego Państwa.

3. Do służby przyjmowani są ochotnicy w wieku od 18 do 35 lat, a do służby pomocniczej, jak mechanicy i różni rzemieślnicy, do 40 lat.

4. Polskie Jednostki Zbrojne formowane w Kanadzie umundurwane będą w mundury zakupione od Rządu Kanadyjskiego albo od Rządu Amerykańskiego. Wszelkie odznaki i naszywki na tych mundurach będą polskie, jak używane obecnie w wojsku polskim w Anglii.

5. Żołd wynosi:

na czas pobytu w Kanadzie:

dla szeregowca, \$1.00 kanad. dziennie.

dla st. szer. \$1.15 kanad. dziennie.

dla kaprała \$1.30 kanad. dziennie.

dla plutonowego \$1.50 kanad. dziennie.

Z chwilą wyjazdu z Kanady obowiązywać będzie żołd angielski, t. zn. żołd pobierany przez Wojsko Polskie w Anglii.

Z chwilą przyjazdu do Polski, obowiązywać będzie żołd jak w Wojsku Polskim.

6. Rząd Polski nie jest w stanie wypłacać zasiłków rodzinnych dla żon i dzieci żołnierzy, jak to czyni Rząd Kanadyjski. W związku z tym przyjmowani być mogą tylko ochotnicy kawalerowie, albo też tacy, którzy zrzekną się wszelkich zasiłków dla swojej rodziny na czas trwania wojny.

7. Rząd Kanadyjski zagwarantował obywatelom Polskim wstępującym do Polskich Jednostek Zbrojnych prawo powrotu do Kanady bez ponownych starań o wize imigracyjne. ("Memorandum z dnia 24 marca, 1941, punkt 3").

Uwaga: Koszta połączone z powrotem do Ameryki, tak obywateli polskich, jak amerykańskich pokrywa Rząd Polski.

8. Dnia 8 czerwca 1940 została powzięta następująca uchwała Rady Ministrów" w sprawie zapewnienia niektórych uprawnień szczególnych walczącym z bronią w ręku z narażeniem życia o

wyzwolenie Ojczyzny.” (Dz. Ust. R. P. Nr. 12. VII. 1940.)

Nie przesądzając zakresu aktów ustawodawczych, któremi Naród Polski wynagrodzi poświęcenie i ofiarę krwi swych obywateli, Rząd Polski uważa za swój obowiązek naczelny zapewnienia WSZYSTKIM walczącym z bronią w rękę lub z narażeniem życia o wyzwolenie Ojczyzny oraz wdowom i sierotom po nich, następujących uprawnień szczególnych:

- a. pierwszeństwo przy uzyskaniu pracy,
- b. prawa do wyjątkowych ulg i ułatwień w dziedzinie kredytowej i podatkowej,
- c. prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego oraz renty dla wdów i sierot, pozostałych po inwalidach wojennych,
- d. prawa do nadania ziemi oraz pierwszeństwa przy podziale ziemi w ramach reformy rolnej.

Uprawnienia powyższe będą udziałem nie tylko żołnierzy obywateli polskich lecz również ochotników obywateli państw obcych, walczących w szeregach polskich sił zbrojnych.

podpisany:

**Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych**

— SIKORSKI.

9. Niema obawy aby **obywatel Stanów Zjednoczonych** przez wstąpienie do Wojska Polskiego, stracił obywatelstwo amerykańskie — ponieważ w Polskich Jednostkach Zbrojnych formowanych w Kanadzie nie będzie odbierana przysięga wojskowa. Rząd Polski zadawała się podpisaniem odpowiedniego kontraktu.

Aby być w zupełności w zgodzie z ustawodawstwem amerykańskim, każdy ochotnik, obywatel amerykański, napisze, natychmiast po przybyciu do obozu polskiego w Kanadzie, odpowiedni list do swojego Local Draft Board, z zawiadomieniem że wstąpił do Wojska Polskiego.

10. Przed wyjazdem do Stacji Zbornej Windsor, każdy ochotnik winien być poddany wstępnemu badaniu lekarskiemu.

ARCISZEWSKI, płk. dypl.

Szef Polskiej Misji Wojskowej w Kanadzie.

Stacja zborna dla wszystkich ochotników znajduje się pod numerem: 4037 Riverside Drive, Windsor, Ont., Canada. Telefon Windsor 4-9888. W nocy tel. Windsor 3-0034.

Adres pocztowy do obozu: P. O. Box 363, Windsor, Ont., Canada.

